

David's Lofzang

R. Brinkman © 2009, stg. BTO Yarah, www.yarah.nl

Stg B.T.O. Yarah
Postbus 113, 9800 AC Zuidhorn
<http://www.yarah.nl>

Preek, gehouden in de EBG Leek, 27-12-2009, www.ebgleek.nl

1 Kronieken 15:1-3, 15:25-16:3

1 Kronieken 16:7-36

Inleiding

- De aanleiding voor deze verkondiging is eigenlijk een hele bijzondere maar wellicht ook een vreemde: aanschaf van een andere bijbel, de legger lag op deze plaats! Toeval of niet, ...
- bijzondere boodschap in dit gedeelte, het is een tweéledige of sterker nog: driéledige boodschap.

We begonnen met het lezen van een aantal verzen uit hoofdstuk 15, de aanleiding tot deze psalm, dit lied, van David. Hij liet de ark naar Jeruzalem brengen om die in de Tabernakel te plaatsen.

In hoofdstuk 13 lezen we over de éérste poging van David om de ark naar Jeruzalem te brengen, een heel bekend verhaal: ze vervoerden de ark op een wagen en toen de ark er af dreigde te glijden raakte één van de mannen –Uzza- de ark aan. Hij moest dit met zijn leven bekopen. Men liet de ark daarom daar, in het huis van Obed-Edom, achter.

David, maar ook het volk, leerde hierdoor een belangrijke les: God is Heilig, en Israël had zich te houden aan alle voorschriften uit de Wet. Daarom ook dat hij –zoals we lazen in 15:2- nu wel de ark liet halen zoals het voorgeschreven was in Numeri 4:15

“Pas als Aäron en zijn zonen bij het opbreken van het kamp klaar zijn met het bedekken van het heiligdom en alle heilige voorwerpen, mogen de Kehatieten komen om ze te dragen. Zij mogen het heiligdom niet aanraken, anders sterven ze. Dat zijn de voorwerpen uit de ontmoetingstent die de Kehatieten moeten dragen.”

Zelfs het heiligdom mocht door de dragers niet aangeraakt worden, God had duidelijk gezegd in de Wet dat wie ze zou aanraken zou sterven. Dit klinkt ons verschrikkelijk in de oren. De dood als gevolg van het aanraken van de voorwerpen uit de Tabernakel of het Heilige. Maar we moeten ons bedenken dat dit wel Gods Heilige woning was!

In 1 Kron. hoofdstuk 13:12 staat

“Te dien dage werd David bevreesd voor God, en hij zeide: Hoe zou ik de ark Gods tot mij brengen?”

De éérste les die David leerde hier van, en ook een les voor ons: hoe zouden **wij**, als mensen, kunnen denken dat wij “God tot óns kunnen brengen”?

David laat daarom de ark achter en gaat terug naar zijn stad. Hij maakt verdere voorbereidingen aan- en voor de Tabernakel, breidt zijn gezin verder uit, voert oorlog met de Filistijnen –waarbij hij Gods leiding zoekt daarin- en gaat dan terug naar de Ark – hij luistert nu wél naar Gods Woord, en zorgt dat de Ark van God naar Jeruzalem gebracht wordt op de manier zoals de Wet voorschrijft en dus op de waardige, heilige, manier zoals God wil dat wij mensen Hem benaderen.

Toen ik deze verkondiging voorbereidde kreeg ik een email over een kerstnacht-viering hier in de buurt. Een spectaculaire viering, met veel show. Om, zoals de website zegt: “de komst van Jezus Christus als baby te vieren”. Eén groot feest. Ik dacht gelijk aan wat ik las in de voorbereiding in hoofdstuk 13, hoe David in een massa-feest, een enorme processie, God wilde “binnenhalen” in Jeruzalem.

Persoonlijk ga ik er van uit dat een dergelijke kerstviering, zo'n massa-feest, met dezelfde goede bedoelingen wordt georganiseerd zoals David had toen hij een enorm feest rondom de terugkeer van de ark organiseerde.

Maar wil God dat wij "een groot feest" organiseren en Hem, of zijn Zoon Christus Jezus, "ontvangen" **op ónze manier**? Was het één groot feest met vlaggen, een luide band, dansers en mime-spelers enz. toen de Here naar deze aarde kwam?

Was het in een processie, een Koning waardig, zoals David meende te moeten organiseren met duizenden dansende, zingende en uitzinnige mensen? Of kwam hij op een manier die alleen maar gevoelens van verachting en walging oproepen bij de mens? Hij kwam in armoede, in een nederige stal..

Wij denken, net als David, kennelijk nog altijd te kunnen bepalen hoe wij God, de Here, moeten ontvangen. Wij denken dat we één groot feest met alle toeters en bellen moeten organiseren.. is dat omdat God daarmee een plezier gedaan wordt? Of, ... **plezieren we ons zelf daar mee**?

In mijn gedachten kwam het lied, dat ik in mijn jeugd leerde op de lagere school:

*Hoe zal ik U ontvangen,
hoe wilt Gij zijn ontmoet,
Gij 's werelds hoogst verlangen,
des stervlings zaligst goed?*

(Gezang 10 vers 1)

Dat is niet zomaar een lied. Hoe **wil Christus ontvángen worden** door ons. Hij die de "stervlings **zaligst** goed" is? Hoe wil Hij worden ontvangen?

David's éérste poging om de Ark op zijn éigen manier te halen laat het ons zien; God vraagt van ons **dat wij Hem ontvangen zoals Hij het wil**. Niet zoals wij denken dat het gezellig, spectaculair of feestelijk is.

Christus wil woning maken in ons, in onze 'tent' –oftewel: de Tabernakel-, ons lichaam: ons hart. Dáár moeten wij Hem ontvangen. Dáár wil Hij komen, om ons te veránderen. Zoals David door deze ervaring veranderd werd en "bevreesd" werd voor God; Hij leerde te zien dat God méér is dan zómaar een God; het was de God van Hemel en Aarde, de Schepper van al het leven.

Dat hij "bevreesd" werd wil niet zeggen dat hij báng werd voor God maar het woord betekent eigenlijk dat hij "God-vrezend" en "God-respecterend" werd; oftewel, feitelijk zien wij dat hij God leert kennen, een man die God méénde te kennen en ook zeker al geloofde ontdekt nu: **ik moet mij werkelijk verootmoedigen voor God, ik moet mij bekéren tot God**, ik moet Hem "respecterend-vrezen".

De Ark

Na die verschrikkelijke ervaring waarbij David –en al het volk dat met hem mee was gegaan- zag wie God was, dat God zich openbaarde, zien we dat David in zijn beslissingen God heel anders gaat betrekken. Zelfs in de oorlogsvoering tegen de Filistijnen. Hij laat God voor zich strijden en voor hem uit trekken ^{1 Kron. 14:15} met als gevolg dat in alle landen rondom de angst de volken om het hart sloeg als ze David's naam hoorden ^{1 Kron. 14:17}!

David heeft zich afgevraagd: "Hoe wil de Here dat ik Hem ontvang"? Hij maakt voorbereidingen – de Tabernakel wordt gereed gemaakt in Jeruzalem. De ark wordt opgehaald zoals het voorgeschreven is: door dragers. En David? Hij danst van blijdschap voor de Ark uit! Hij loopt niet als de grote heerser voor de stoet op, maar kleed zich net als de levieten, de muzikanten en de dragers in een witte, fijn linnen, mantel. Hij weet: zó wil de Here worden ontvangen door mij!

De mantels die men toen droeg lijken op de doopkleding die wij tegenwoordig gebruiken; een soort van wit gewaad. De doop is een teken van een goed geweten ^{1 Petr. 3:21} tot God en daarmee is de keuze van dergelijke kleding ook gepast.

Ook David had een goed geweten; Hij had zich **ondergeschikt** gemaakt aan de Here en **zich onderworpen aan God**. Daarom kon hij nu wél de Ark naar Jeruzalem brengen, mócht hij die brengen! God wil wonen bij een ieder die zich aan Hem onderwerpt, die zegt: "Here, neem het stuur maar over – het is in mijn leven nu niet meer **mijn** wil, maar **Uw wil** geschiedde in mijn leven".

Het lied, hoofdstuk 16

De omwenteling in David's leven, de onderwerping aan God, leidde er toe dat hij een prachtig lied schreef.

Als ik het lied lees, vraag ik mij af of David zelf wel begrepen heeft wat hij schreef. Het is een lied dat namelijk een aantal **profetische kenmerken** heeft.

In de situatie zou je verwachten dat David een lied schrijft over de pracht van de Ark, God's glorie, de Tabernakel. Het wonen onder de mensen van God.

Maar wat we hier lezen is één grote lofzang aan God zélf, de grote daden die de Here verricht heeft, én een profetische vooruitblik in de toekomst. We zien hier een lied van een man die God kent, heeft mogen leren kennen, op een diepgaande manier en die **namens God mag spreken** in zijn lied.

Het éérste deel van het lied gaat over God zelf, wie hij is: "Hij, de Here onze God" (vers 14), welke wonderen Hij gedaan heeft. Wat hij voor het volk Israël betekent heeft en –op dat moment- nog steeds betekende. Wat Hij voor David betekende: "het hart van wie de Here zoeken, verheuge zich" zegt hij in vers 10.

David had de diepe vreugde ervaren die het geeft **als je als mens je onderwerpt aan God** en je leven **aan Hém geeft**. Hij bezingt het verbond dat God gesloten heeft met Israël - in Abraham en Jakob - waardoor zij uitverkoren zijn (vers 13, 15).

Het verbond met Abraham is een verbond, zegt vers 13, dat hij **gebod aan duizend geslachten**. Als je uit gaat van 40 jaar per geslacht is dat 40.000 jaar geldigheid, en het is dus ook een symbolisch getal, zoals vers 17 laat zien; het is een éeuwig verbond!

Dit eeuwige verbond omvat het land Kanaän. Het land aan Abraham belooft, en al zijn nakomelingen. Dat is het land waar zij voor altijd, voor eeuwig, zullen mogen wonen.

Vers 23 v.v.

Vanaf vers 23 lezen we opeens iets anders: daar richt David zich tot de hele aarde!

Verder zien we dat hij Israël als boodschapper aanwijst – vers 23, 24.

"Zingt de Heere, gij ganse aarde, boodschapt zijn heil van dag tot dag. Vertelt onder de volken zijn heerlijkheid, onder alle natiën zijn wonderen".

Dit is het 2^e aspect van het lied: de hele wereld mag, door Israël, weten van God en het heil. Israël als boodschapper van het Goede Nieuws. Israël als teken, tot op de dag van vandaag, van God's macht en heilsplan.

Vers 28 v.v.

Vanaf vers 28 zien we het 3^e aspect van dit lied.

"Geeft de Here, .. brengt offer en komt voor zijn aangezicht. Buigt u neder voor de Here .. beef voor zijn aangezicht gij ganse aarde .. en men zegge onder de volken: De Here is Koning" (28-30)

En tot slot zien we dan in vers 33 dat David zegt **dat de Here komt om de aarde te richten**. De verzen daarna volgt eigenlijk een 'epiloog'.

Het lied is dus onder te verdelen in drie delen:

1. De Here en zijn relatie tot Israël;
2. De Here die door Israël spreekt tot de volken;
3. Het 1000-jarige vrederijk, waarbij Israël hersteld wordt en volken de Here zullen dienen

Eigenlijk is het heel opmerkelijk dat David al over deze "Messiaanse tijd" zingt in zijn lied. De verwachting was toch dat de Here God een Israël zou stellen tot een menselijk rijk.

Pas later, in de profeten, zie je de verwachting van het Messiaanse rijk en de profetie daarover weer. David moet een bijzondere **profetische gave** hebben gehad; je leest het in de Psalmen ook; hem was gegeven om Israël te onderwijzen hierover maar óók ons.

Om terug te komen op de vraag: "Hoe wil de Here worden ontvangen" zien we hier dat Hij, wanneer Zijn **komst voor de volken** zal zijn, dat Hij dán zélf zorgt dat Zijn ontvangst één in Macht en Majesteit is; zij zullen néérbuigen en béven voor Hem ^{1 Kron. 16:29,30}. Daar hoeven wij helemaal niet voor te zorgen, wij worden niet geacht een komst voor Hem te 'regelen' die een Koning waardig is. De Here is méér dan in staat daar zélf voor te zorgen; de volken, die Hem verwierpen, zullen beven voor Hem als Hij komt! Want, zoals David zegt: Hij komt om de volken te richten, als de Heilige, Rechtvaardige Rechter.

Verachting

Zien we aan de éne kant de vreugde die een gelovige heeft wanneer Hij of zij zich weet áángenomen door de Here, aan de andere kant zien we dat de wereld – de ongelovige – hier geen enkel respect voor heeft.

1 Kron. 15:29

"Toen de ark van het verbond des Heren bij de stad Davids kwam, keek Mikal, de dochter van Saul, uit het venster en zag koning David huppelen en dansen, en **zij verachtte hem in haar hart**"

Het woord dat hier vertaald is met 'verachtte' komen we elders ook tegen en betekent feitelijk dat zij het als 'waardeloos' betitelde, 'er op neerkijkend'. De Hebreeuwse uitdrukking hiervoor is "langs de neus kijken" – de uitdrukking geeft weer dat je naar beneden kijkt, "langs je neus", en je zelf dus méér acht, je er boven verheven acht. Wij zouden het zo vertalen: "Ze haalde haar neus er voor op".

Doordat ze de neus ophaalde voor de Ark, voor David – God's Dienaar!-, ja zelfs voor God zelf brak zij de wet ^{Numeri 15:30, 31} op een heel ernstige manier. Zij zou, als Israëliet, op zijn minst groot respect moeten hebben voor wat daar gebeurde maar het tegendeel was waar; ze keek ontzettend neer op David én "zijn God". Zij was een volle zuster van Jonathan en zij was door Saul aan David als vrouw gegeven waarbij hij als "bruidsschat" de voorhuiden van 100 Filistijnen had betaald. Saul had haar, terwijl ze nog gehuwd was met David, vervolgens aan een ander uitgehuwelijkt maar David had, toen Saul stierf, haar weer opgeëist aangezien zij wettelijk met hem getrouwd was.

In haar jeugd jaren hield Mikal oprecht van David en daarom had Saul haar aan hem ten huwelijk gegeven ^{1 Sam. 18:20, 28}. Ze redde zijn leven toen haar vader, Saul, hem wilde doden maar **daarbij zien we dat David en Mikal de Here indertijd niet zuiver, niet volledig, dienden:**

1 Sam. 19:11-16

11 En Saul zond boden naar het huis van David om het te bewaken en hem des morgens te doden. Maar Mikal, de vrouw van David, deelde hem mee: Indien gij vannacht uw leven niet weet te redden, zult gij morgen ter dood gebracht worden. 12 Toen liet Mikal David door het venster naar beneden; hij ging op de vlucht en ontkwam. 13 Daarop nam Mikal de **terafim** en legde die op het bed; zij legde een net van geitetaar aan het hoofdeinde daarvan en spreidde er een kleed over uit. 14 Toen zond Saul boden om David te halen, 15 maar zij zeide: Hij is ziek. Daarna zond Saul de boden om naar David te gaan zien met het bevel: Brengt hem op het bed tot mij, opdat ik hem dode. 16 Toen kwamen de boden binnen en zie, daar lag de **terafim** op het bed met het net van geitetaar aan het hoofdeinde daarvan.

Tot twee keer toe lezen we in deze verzen dat Mikal een **terafim** gebruikte. Er kan dus geen sprake van een vergissing zijn. Een terafim zo groot dat hij door kon gaan voor een volwassen persoon die in bed lag.

Een terafim is een "huis-god", een "gesneden en gegoten beeld" ^{Richteren 18:14}, een **afgodsbeeld**. Mikal dienden dus zowel de Here áls de afgoden op dat moment. En, David **stond het toe** dat er **een levensgroot afgodsbeeld in zijn huis was**.

In 1 Sam. 15 lezen we dat Saul een dienaar was van de afgoden:

"23 Voorwaar, weerspanning is zonde der toverij en ongezeggenheid is afgoderij en dienen van terafim. Omdat gij het woord des HEREN verworpen hebt, heeft Hij u verworpen, zodat gij geen koning meer zult zijn."

Mikal was daarin dus niet anders dan haar vader, Saul. En, net als Saul, verachtte zij de Here en zijn dienaren en in het bijzonder dus haar eigen man. Omdat zij niet van David hield? Integendeel, haar liefde voor hem had zij getoond - maar zij **verachtte zijn dienst aan de Here.**

Noodzakelijke verandering

Zoals we hier zien was David dus getrouwd met een vrouw die de afgoden diende. Hij stond de afgoderij toe in zijn eigen woning. Misschien knielde hij zelf wel voor de 'terafim', de huisgod. De fout die later ook zijn zoon Salomo maakte: door de huwelijken met vele vrouwen die vreemde goden dienden en door zichzelf uiteindelijk neer te buigen voor de afgoden.

David moest dus éérst een les leren: je kunt niet én de afgoden dienen én God dienen.

Je kunt geen 'huis voor God bouwen', God ontvangen in je hart, als je je hart niet werkelijk voor de volle 100% aan God wilt geven.

David en het volk moesten dit leren inzien, zagen dit pas, door de dood Uzza, die –in een opwelling- de ark wilde tegenhouden en stierf. Je kunt niet én de wereld, én God dienen. David moest dit, samen met het volk, leren op een vreselijke manier namelijk doordat God zijn kracht openbaarde.

Een terafim kon je zelf maken, je kon 'm afstoffen, verplaatsen door je woning als dat zo uitkwam of als hij in de weg stond, zelfs in je bed leggen.. het was –uiteindelijk- maar een beeld van hout en metaal. Door mensen gemaakt. **Niet meer dan een sierlijke prul, zonder echte kracht.**

Maar met de Ark van God kon je niet zomaar omsollen. En als je **met de ark al niet eens om kon sollen, hou zou je met God zélf "sollen"?** Hoe kun je als mens ook maar dénken dat je God "in je broekzak" kan steken, dat je je eigen leventje kan leven en je gang kan gaan. Dat God het allemaal wel prima vind als je losgeslagen leeft, je eigen 'afgoden' naloopt.. Hoe zou hij bij ons, bij mij, bij u of jou willen of kunnen leven als ons hart niet helemaal voor de volle 100% Hém toebehoort?

Laten we daarom ons neerbuigen voor God. Ons afvragen hoe Hij wil dat we Hem kúnnen ontvangen. Onszelf onderzoeken zoals David deed.

Dat we Hem als gemeente mogen ontvangen in ons midden. Dat we, voorzover we dat nog niet hebben gedaan, hem persóónlijk mogen ontvangen.

Dat Hij woning wil maken in onze gemeente en in ons hart. Zodat we samen met David mogen zingen: Looft de Here, Hij de Here is onze God! Dat we mogen juichen, als we God de eer brengen voor wat Hij heeft gedaan!